Svenska Canada-Tidningen

Printed and published every Thursday by the CANADA WEEKLY PRINTING COMPANY, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its office and place of business, 325 Logan ave., Winnipeg, Man. P. M. DAHL, Mgr.

Telephone: A 9011.

PRENUMERATIONSPRIS:

Helt år i förskott	$2.00
Halvt år, i förskott	1.00
Helt år till Förenta Staterna	2.00
Helt år till Sverige	2.50
Halvt år till Sverige	1.50

Prenumerationsmedel kunna sändas såväl i registrerat brev som genom Post eller Express Money Order eller Postal Note. Dessa sensor, som ej behöva registreras, böra göras betalbara till The Canada Weekly Printing Co., Ltd.

Prenumerant, som önskar sin adress ändrad, omfodres att insända både den gamla och den nya adressen.

Insända prenumerationsmedel kvitteras endast å den gule adressslappen.

ANNONSPRIS PÅ BEGARAN.

Efterfrågningar, 3 gånger $1.50
Oddsannonser med svart ram och kors $1.50

Förlorningsannonser, Önskas, etc. 50c per gång å utrymme icke överstigande 1 tum enkel spalt. Betalning för småannonser bör all tid insändas i förskott

Torsdagen den 8 september 1921.

RÖRANDE FEDERALVALET.

ÄNTLIGEN har premiärminister Arthur Meighen med sorg i hjärtat beslutat sig för att federalval skola utlysas till nyåret. Om det tal, i vilket han förkunnade det, hade kommit ett år tidigare, skulle det i väsentlig grad höjt hans prestige även inom motsatta politiska läger. Fastän Meighen och hans kabinett ej haft något mandat från folket, ha de dock hängt kvar vid makten och deras enda försvar därför var, att en redistribuering var högeligen önskvärd före ett nytt val. Men ämnar han låta nya val gå av stapeln utan denna så nödvändiga åtgärd, så visar han sig därmed som en politiker av den samvetslösa typ, som ej anser sig behöva hålla sina löften. De skäl han har för att denna redistribuering ej kommer till stånd äro värdelösa och osunda.

Principen om redistribuering före nya val uppehölls på det kraftigaste vid öppnandet av den sista parlamentssessionen av ingen mindre än Hon. Hugh Guthrie, medlem av regeringen. Men nu tyckes samma regering ha glömt detta eller velat glömma det med flit. In i det sista följer Meighenregeringen den oärliga politik, som hela tiden kännetecknat den.

Allt hopp är nu ute för sagda parti att åter komma till makten. För detsamma gäller det att söka samla de sista spillorna och den enda fråga, som de kunna ställa till sig blir: Huru skola vi lyckas få vår grupp?

De ledande männen inom farmarrörelsen ha med anledning härav yttrat, att få de äro fullt beredda att mottaga Meighens utmaning samt även redo att åtaga sig ansvaret. De progressiva ha nu ett utmärkt tillfälle att visa, vad de duga till. Och blir samarbetet mellan farmare o. arbetare inom federalpolitiken effektivt och verkligt, kunna vi i trots av frånvaron av redistribuering vänta ett folkparlament, som har mandat av folket och som kommer att föra folkets talan.

DET ANGLO-SACHSISKA AMERIKAS UNDERGÅNG.

MAN HÖR SÅ mycket talas om amerikanisering av utländingar och om det bekymmersamma invandringsproblemet.

För den, som ser, vad som sker i det som sker, är det inte invandrarna, som ge den mesta berättigade anledning till oro och bekymmer för framtiden. Det är de infödde skriver med rätta Sv. Pacific Trib.

De inföddas kvinnor vägra att åtaga sig moderskapets vedermöda i behövlig utsträckning. Följden blir giretvis, att Amerikas gamla familjer, de som haft ledningen i landets nuvarande utveckling, om icke utdö, så dock svårt överflyglas av invandrade raser från Syd- och Österuropa, vilka fortplanta sig, man säger tre gånger så kraftigt som det gamla befolkningselementet.

Det är visserligen sant, att det anglo-sachsiska elementet i Amerika inte utgör mer än omkring en tredjedel av hela folkstocken. Men det är anglo-sachsarna, som fullständigt satt sin stämpel på Amerika i språk, seder, länjor, lag och institutioner. Den stämpeln torde nog vid det här laget vara i stort sett outplånligt inbränd, men de gamla amerikanernas släkte, som tunnas ut, ser med smärta, att de påträngande nykomlingarna från det slaviska och latinska Europa skola ärva landet.

Den amerikanska expeditionen av Röda korset, som nu rycker in i Ryssland för att bistå de svältande och av kolera hemsökta, har beslutat att ej ställa med stjärnbaneret, vilket vi måste säga var ett klokt beslut, fast vi måste sanningsenligt medge, att vi ej väntat dylik klokhet av yankees.

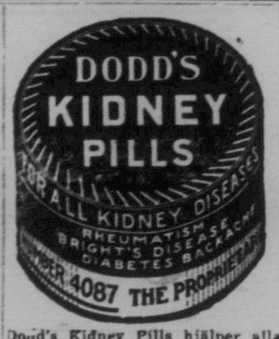

Dodd's Kidney Pills hjälper alla former av njursjukdomar, såsom reumatism, Brights sjukdom, diabetes och ryggvärk. Dodd's Kidney Pills säljas för 50 cents per ask av alla apotekare eller sändas per post vid mottagandet av betalningen. The Dodds Medicine Co. Ltd., Toronto, Ont.

EN IDROTTSLÄKARE, SOM ANGRIPER BOXNINGSRÅHETEN.

DEN KÄNDE idrottsläkaren dr K. A. Fries i Stockholm har i en intervju i D. N. uttalat, att han blivit allt mer och mer betänksam mot boxningens förekomst på idrottsschemat.

— Jag har visst inte alltid intagit denna ståndpunkt, förklarade doktorn. Tvärtom har även jag hört till boxningens försvarare, men när man får se en sådan massa av genom boxning deformerade näsor, tandlösa käkar och på annat sätt vanställda ansikten som jag gjort, börjar man ovillkorligen att dra ögonen åt sig och bli fundersam om inte knytnävskampen i alla fall bör avlysas. Det kan inte hjälpas att det ligger någonting osympatiskt över en idrott som har till ändamål att tillfoga motståndaren kroppsliga skador. Och i detta avseende står boxningen alldeles ensam. Fotbollen börjar visserligen att i betänklig grad urarta, och de spräckta benen och blödande näsorna under en dylik tävling att bli allt vanligare, men detta kan dock inte läggas fotbollsspelet till last ,utan endast de enskilda spelarna ,som inte lärt sig det råa spelets förkastlighet. I boxningen däremot går det hela ut på att åstadkomma skadegörelse å motståndarens kropp. Det är boxningens idé, och därför är det på tiden att vi reagera mot denna sport såsom den nu övas innan den får oss helt i sitt våld, till förfång och skada för all annan och sund idrott. Det går inte att blunda för dess faror. Det kan inte bortresoneras att ett knock-out-slag alltid innebär ett visst riskmoment. Med ett dylikt följer nämligen ofrånkomligt en hjärnskakning som visserligen i de flesta fall är av ofarlig natur ,men som dock alltid kan medföra en verkan liknande den i fallet Hultberg. Särskilt är det boxarens fall mot "ringens" golv som är riskabelt.

Så långt dr Fries. Hans uttalande är väl värt att läggas på sinnet av idrottsrörelsens ledande män. Åstadkommes ej en stark reaktion mot boxningsråheten och andra osympatiska yttringar av vårt modärna idrottsliv, skall detta lända all idrott till obotlig skada.

NÄR SKOLTIDEN NÄRMAR SIG.

TIDEN ÄR NU snart inne, då den kunskapstörstande ungdomen skall sändas till olika bildningsbärdar. Svenska eller skandinaviska föräldrar i allmänhet ha då föga att välja på här i Canada. Vi vilja då nämna Brandon College, som har en utmärkt skandinavisk avdelning att bjuda på. Dessutom komma eleverna därstädes under ett gott moraliskt inflytande och i religiöst hänseende hänvisas var och en till en i staden bosatt pastor för det samfund han eller hon tillhörde i hemmet. Vi vilja särskilt påpeka att intet tryck och ingen proselytvärvning förekommer, vadan föräldrar av vilka kyrkosamfund som helst med lugn kunna sända sina barn dit. För övrigt är Brandon College själv sin bästa rekommendation ,i det att samtliga elevers antal — och ej allenast de skandinaviskas — ökas för varje år. Det finnes nog lika bra rent engelska läroanstalter, men vi hoppas att alla svenska föräldrar inse vikten av, att deras barn ej alldeles berövas tillfället att inhämta kunskaper i deras egna fäders språk. I hemmen blir denna språkundervisning tyvärr alltför försummad och barnen tala alltmer engelska och liksom skämmas för att tala svenska. I Brandon College få de lära sig att vörda och älska svenskt språk och kultur.

Enligt senaste Sverige-tidningar har Ålands landsting avgett en skarp protest mot rådsbeslutet i Geneve, vilket ju var att vänta. Landstinget förklarar, att folket förblir svenskt samt att hoppet om återförening fortlever. Tills vidare böjer man sig för maktspråket men ställer sig avvaktande till de s. k. garantierna.

Välkommen, höst!

Nu kommer höstens kyla
med himmel hög och kall och klar.
Se, trädens kronor färgen skifta
och deras löv förmå ej skyla
den mörka stammen, ful och bar.
Men höstens löv i gult och kopparrött,
igenom vilka solens strålar sifta,
de tala om en sommar, vilken dött.

Välkommen höst, du fagra,
med kylans lugna, stilla ro!
Vi älska dina dagar svala,
då lantmannen kan bättre lagra
de sommarns skördar i sitt bo,
som kostat kraft och tunga mödans svett.
När sommarns heta dagar sakta dala,
vi tacka dem ,för vad de gett.

När kroppens muskler spändes
i arbet' tungt på åkerns ren,
vi sågo fram mot höstens dagar.
När viljans sista rester brändes,
då var det du, o höst, allen,
som gav oss kraft och viljestyrka nog
att härda ut på heta fält och hagar,
tills aftonfågeln sina drillar slog.

Vi skörda flitens möda
inunder höstens svala sol
och höstens ljuva, friska brisar,
som torkar markens rika gröda.
Långt innan morska hanen gol,
vi börjat dagens arbete och id
och göra så väl än. Men svalkan lisar
så ljuft i höstens underfulla tid.

Var årstid har sin fägring,
vi klandra icke sommarn alls,
ty skön hon var uti sin grönska.
Men bortom henne låg en hägring
av svala nätters trolska vals
på logens slätta, vita ,stora golv.
Vad mera kunde vi väl rimligt önska
än tråda livlig dans till efter tolv?

Men bäst av allt är friden,
som sänks i själ och hjärta ner,
en vila välförtjänt och längtad,
som lön för heta arbetstiden,
och sedan intet, intet mer.
Vi supa alla in i fulla drag
den svala, friska luft så efterlängtad,
och tacka himlens Gud för dess behag.

REIMAR REMIDAV.

Min egen spalt.

För Svenska Canada-Tidningen av Nils F:son Brown.

EMMA GOLDMAN, den kända viklandet längta tillbaka till paradiset i väster, "den fria demokratiens land" Amerika, där det flyter av mjölk och honung — för kapitalisterna. Så kommer det väl att låta ,och sagda tidningspress skall sorgfälligt undvika att omtala den förklaring, Louise Bryant i samma artikel ger till detta Emma Goldmans sinnestillstånd.

anarkisten, som blev utvisad från Onkel Sams rike, trivs icke i Ryssland. Vi ha många gånger i kapitalistpressen sett allehanda historier om att Emma Goldman icke skulle tycka om bolsjevikerna, utan med all sin själ längta och trängta efter det stora kapitalistlandet i väster, vars regering icke längre ville ha henne. Denna gång kommer emellertid underrättelsen om Emma Goldmans vantrivsel i Sovjetryssland icke från kapitalistiskt håll. Det kommer från en av hennes egna vänner, från Louise Bryant, den bländande John Reeds lika bländande änka, som nyligen återvänt från Ryssland, i vars jord hon lämnat sin älskade.

Louise Bryant, som skriver artiklar om sin Rysslandsvistelse f. Heartstidningen Chicago Herald—man har ju sålunda prejudikat på att det även för en radikal går an att medarbeta i en "kapitalistidning"! — berättar i en av dessa om sitt sista sammanträffande i Moskwa med Emma Goldman Louise Bryat säger ,att den kända anarkistkvinnan blivit mager och gammal i Ryssland. Hon förefaller trött. Då Louise Bryant frågade, vad hon helst skulle vilja göra, svarade Emma Goldman utan tvekan: "Jag skulle vilja resa till Amerika och ägna mig åt mitt författarskap. Jag har bott der nästan hela mitt liv, mina vänner äro där och mina släktingar äro där. Det är ju naturligt, att jag önskar träffa dem, men jag ber icke att få resa till Amerika. Jag önskar snart resa någonstans."

"Du menar någonstans utom Ryssland?" frågade Louise Bryant.

"Ja, livet är för svårt här. Jag är för mycket störd att kunna skriva."

Under ett års tid har miss Goldman varit sysselsatt med att samla material för Petrograds revolutionära museum. Hon har därunder tillsammans med Alexander Berkman gjort vidsträckta resor ,och sovjetregeringen har ställt ett extratåg till hennes förfogande. Nu är emellertid detta arbete fullbordat, och hon känner sig trött. Hon har vakat vid sin vän prins Kropotkins sjukbädd och suttit vid hans dödsläger. Hans frånfälle har tydligen gripit henne djupt och hon ämnar samla material för ett Kropotkinmuseum i Moskva. Men hon är trött och hon får icke skriva i lugn och ro.

* * *

NATURLIGTVIS kommer kapitalistpressen att vederbörligen utnyttja dessa meddelanden om Emma Goldman, som denna gång kommer från fullt pålitligt håll. Man skall naturligtvis jubla och säga: Ja, där ser man vittnesbörd från bolsjevikernas egna, att bolsjevismen och Ryssland äro ett helvete och att även de rödaste efter en tids vistelse i bolsjevikernas rike ha levat som i ett himmelrike, då man jämför med den behandling, som kommit ryssar i flere amerikanska fängelser till del. Och ändock har några av dem, speciellt en kapten Emmet Kilpatrick, som tjänstgjort som Röda korsofficer under bödeln Wrangel ,så fort de kommit utanför Rysslands gräns på det grövsta smutskastat sovjetregeringen och ryssarna. Och dessa vidriga historier ha naturligtvis med glädje spritts i den amerikanska kapitalistpressen.

* * *

BLAND DEM, som icke befunno sig i fängelse, men som icke hade tillfälle att lämna Moskwa, var även en svensk-amerikan vid namn Harry Carlson. Denne man hade varit anställd i Moskwa av International Harvester Co. Mr Gannett omtalar, att denne svensk-amerikan var synnerligen bitter mot sovjetregeringen, ehuru denna givit honom flere fördelar. Carlson var vid bästa hälsa föreföll icke på något sätt lida nöd. Hans fem månader gamla barn, som erhöll mjölk både från Röda Korset och en sovjetmjölkstation, vägde 18 ryska pund, dubbelt så mycket som vid dess födelse. Han hade även erhållit ett extra förråd av ved för nästa vinter. Men ändock klagade han och gjorde de mest oförskämda utfall mot den regering, som livnärde honom. Men han var ju svensk-amerikansk affärsman. Och då så.....

* * *

MEDAN HARDING rustar sig för sin avrustningskonferens, där diplomater och statsmän av gammal känd — för att icke säga ökänd — skola komma att sitta tillbords ,samlas soldater från alla länder ,som deltogo i världskriget ,till kongress den 16 september i London. Det är International Association of Ex-service men, en organisation, som består av icke mindre än 15,000,000 f. d. soldater ,som då skall sammanträda. Soldatorganisationer i hela Europa ha inbjudits att sända delegater. Tyskland, österrike och Ryssland komma att representeras liksom alla de allierade länderna. Canada kommer även att låta representera sig. Från Förenta Staterna har man endast inbjudit World War Veterans, emedan de äro den enda soldatorganisation, vars ideal och mål konformera med de europeiska soldaternas. American Legion får icke vara med.

Allmän avrustning blir det huvudämne, som vid kongressen kommer att diskuteras. Man resonerar nämligen som så ,att endast de, som själva deltagit i kriget och lida av dess omedelbara följder kunna lägga grunden till avrustning och evig världsfred. Organisationens sekreterare är den lysande franske författaren och kommunisten Henri Barbusse. Han håller före ,att den kommande kongressen kan formulera en basis för världsfred.

Sålunda blir det kanske de, som själva deltagit i den stora folkslaktningen, som kanske varit de mest patriotiska och blinda, de mest hatande, som skola lägga grunden till den eviga fredens rike. Från löpgravarna komma de, om också icke direkt, med nedblodade händer komma de, med skräcksyner inpräntade i sitt medvetande. Men de komma även såsom proletärer, som efter kriget genomgått stora lidanden, som fått smaka både arbetslöshet och svält. Vad de kanske icke säga, när kriget rasade, som värst, det nämligen de endast voro redskap i kapitalisternas händer, det förstå de bättre nu. Många av dem ha av bittra erfarenheter efter kriget erfarit krigets oerhörda förbannelse och börjat inse, vad som orsakar krig. Det är denna insikt ,som ger förhoppningar om, att denna kongress skall kunna utföra mycket mer för fredens bevarande eller rättare sagt förverkligande än konferensen i Washington. För dem, som ännu icke fått sina ögon öppnade, skall säkerligen en Barbusse och andra ledande män inom organisationen genom sin glödande vältalighet och sin skarpa logik förmå öppna de portar, som leda till klarhet.

Fältropet "krigets män skola förverkliga freden" är kanske ändock icke den paradox, som det vid ett ytligt betraktande kan synas vara.

* * *

FÖRENTA STATERNA har ju icke alltför gott anseende såsom frihetsland nu för tiden. Dess regeringars förföljelse mot de radikala och undertryckande av tanke- och yttrandefrihet ha varit alltför notoriska. George Bernard Shaw har sagt många sanningsord i sina dar. Senast har nu slagit huvudet på spiken angående "den fria demokratiens land." Man hade ombett Shaw att komma till Amerika för att besöka Eugene Debs för att därmed möjligen väcka amerikanerna till medvetande om ,vilken skriande orättfärdighet det är att denne man sitter bakom lås och bom. Shaw svarade:

"Vad! Komma till Amerika! Nej, tack så mycket. Om de sätta E. V. Debs i fängelse för tio år för ett tämligen milt uttlande, vad skulle de då göra med mig, som aldrig öppnar munnen utau att säga något, som skulle shockera Debs till roten av hans allt för ömma hjärta. Avrätta mig kanske.

Nej, jag vet var jag är säker. Och det är utanför Amerika. Ni kommer ihåg, vad jag lät kaisern säga i mitt krigsskådespel: Frihetsstatyn står på sin rätta plats — på frihetens grav. Hade jag orätt?

Vilket land! Rädd för Debs och stolt över Dempsey. Det är alltför fånigt!"

LANDSMÄN
INBJUDAS HÄRMED TILL AKTIETECKNING I EN SVENSK FABRIK SAMT TILL ATT KÖPA SAGDA FABRIKS GODA VAROR

"C. M. C."
OVERALLS

Anses för de bästa, som alla slags arbetare kunna köpa. De intaga främsta rummet ,enär de vara dubbelt så länge som andra fabrikat.

VAD BETRÄFFAR VARAKTIGHET, SLITSTYRKA OCH KOMFORT ÖVERTRÄFFAS DE AV INGA!

C. M. C. Overalls tillverkas vid en av svenskar ägd och av svenskar skött fabrik i Porth Arthur ,Ontario och de äro **Union Made.**

Hrr Arbetare ino malla yrken och övriga ,som behöva overalls, gören eder denna fråga: Varför köpa **overalls** av lägre kvalitet?

OM ER HANDLANDE E JHAR DEM SKRIV TILL OSS!

THE CENTRAL MANUFACTURING CO. i Porth Arthur, Ont., tillverkar utom overalls, skjortor, tält ,maskiner m. m. eller allt, som hör till en dylik fabrikation.

Som **President** för bolaget står Oscar Johnson och **sekreterare-kassör** är **Andrew Westman,** vilka bägge äro välkända bland våra landsmän både som yrkesmän och affärsmän. Fabriken har gjort ett storartat uppsving.

Sagda bolag utbjuder nu aktier i detta sunda och goda företag Aktierna lyda på $25 styk. För närmare underrättelser tillskriv antingen firman eller

CHAS. J. SANDBERG,
546 Agnes St ,eller 702 Lindsaf Bldg., Winnipeg, Man

Mr. Sandberg är befullmäktigad agent att sälja aktier. Placera dra pängar i ett vingtgivande företag, som tillverkar varor, som alla människor behöva.

THE CENTRAL MANUFACTURING CO., LTD.
PORT ARTHUR, ONTARIO.

EDRA BARNS UPPFOSTRAN

Har ni pängar för att göra det? Börja spara då de äro unga — låt dem börja livet vetande, att ni står bakom dem.

Sparkassekonton en specialitet hos

THE ROYAL BANK OF CANADA

Inbetalt kapital och reservfonder $40,000,000

GOD SMAK

är framträdande i alla våra monument. Sak samma vad deras karaktär må vara, hålla vi oss strängt inom den goda smakens rämärken. Det finns distinktion i varje linje, impressiv soliditet i varje sten vi sända ut.

Skriv efter illustrerad katalog och priser.

REGINA MARBLE & TILE LIMITED
826 DEWDNEY AVE.
REGINA - SASK

Manchester Guardian framhåller i ett av sina senaste nummer att Sverige och de andra länderna stå i spetsen, då det gäller lagar för kvinnorna. Det är ju glädjande att något sådant uppmärksammas av en i så många avseenden framstående tidning.

Tolv pennies lågo häromdagen på gatan i en amerikansk stad. Många gingo förbi men ville ej upptaga dem av någon slags falsk stolthetskänsla. Till slut plockades de dock upp av en man, som visste att han för dem kunde köpa en limpa bröd, vilket han dessutom kanske väl behövde.

Ku Klux Klang synes ej vara välkommen vare sig i Chicago eller Cleveland ,ty på bägge sagda platser ha myndigheterna lovat hålla tummen på ögat på dem. Och väl vore, om de så gjorde. Sagda ökända organisation har i dagarna också slagit sig på den s. k. högre undervisningen, i det att de övertagit Lanier universitetet i Atlanta, Ga., som väl hädanefter kommer att producera endast "hundra procents" amerikaner.

Många av våra dagars flickor se ut som gatnymfer och detta har till och med blivit för magstarkt för firman Marshall Field & Co. i Chicago. Alla där anställda flickor ha fått sträng tillsägelse att ej kortklippa sitt hår, att ej använda smink samt att ej ha urringade klädningsliv eller för korta kjolar. De, som redan kortklippt håret, måste använda nät, tills det hunnit växa ut. Olydnad mot dessa påbud straffas med avsked. Väl så, ty detta kommer att minska de målade och halvnakna kvinnliga apornas antal i Chicago med några hundra.

Förmågan att sätta förmaksluft i vallring hedra vi med namn av konversationstalang.

MORRISON, EAKINS FINKBEINER & RICHARDSON
Advokater, Notarius Publicus
Specialitet: sädeslagar, kriminallag och järnvägslag.
392 Grain Exchange,
Winnipeg, Man.

Bröllopsbuketter
Lösa blommor och krukväxter
Begravningskransar
CHICAGO FLORAL CO.
Tel.: A 4791 340 Portage Ave.
WINNIPEG.

SCANDIA AND ABINGDON HOTELS
Abingdon Square, 8th Ave., Near 12th Street, New York.
Bästa hotell för den resande skandinaviska publiken. Alla modärna tordringar för 2:dra och 3:dje klass sens passagerare.
REKOMMENDERAS AV LEDANDE ÅNGBÅTSBOLAG
Passagerare mötas på järnvägsstationen i New York vid ankomsten.

DR. BOULANGER, Kirurg
X RAY LABORATORIUM.
ELEKTRISKA BAD.
Graduerad från Paris och New York sjukhus. Specialitet: underlivskirurgi, kvinnosjukdomar samt sjukdomar i urinorganen. Telefoner: 1032 & 2009. Kontor 10011 Jasper Ave., Edmonton, Alta.

Gynna Våra Annonsörer.

KODAK SAFETY FILM